

Λαυρ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΑ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1901

ΑΡΙΘ. 29

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † 'Ο Γρεβενών ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
  - † 'Ο Μέγας Πρωτοδύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
  - † 'Ο 'Αρχιεπ. τῆς 'Ι. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ
  - † 'Ο Μέγας 'Αρχιδιάκονος ΔΑΥΡΕΝΤΙΟΣ (ταμίας)
- ΧΡ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ (γραμματεὺς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀρχ. 5
 διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ 25
Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται
 Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1 Ἰανουαρίου
 ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον ἢ τὸν Ταμίαν.

Ἀρχιδυντάκτης Ἱεροδ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΙΠΕΡΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ ζήτημα τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἐν Μαυροβουνίῳ — Ἐκπαιδευτικαὶ μεταρρυθμίσεις — Περὶ τῆς θείας λειτουργίας — Ὁ ρωσικὸς τύπος περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' — Ἐπίσημα ἔγγραφα — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Κοινοποιήσεις.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΕΝ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΩ

Τακτικὴ μισθοδοτικὴ τῶν ἱερέων. — Διοργάνωσις
ἱερατικῶν συλλόγων.

Νῦν, ὅτε τὸ ζήτημα τῆς τε ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ζωηρῶς καὶ πάλιν ἀπασχολεῖ τὰ πνεύματα παρ' ἡμῖν, ἡ δὲ ἀξιεπαίνω πρωτοβουλία τῆς Α. Θ. Π. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Πρωθιεράρχου συσταθεῖσα εἰδικὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐπιτροπὴ φιλοτίμως πάνυ ἐπελάβετο τοῦ ἔργου αὐτῆς, δὲν εἶνε βεβαίως ἀδιάφορον τὸ νὰ γινώσκωμεν, τί ἐπὶ τοῦ προκειμένου διενεργεῖται σήμερον παρὰ τοῖς ὁμοδόξοις λαοῖς, καὶ ὅν ἐκείνοις τούτων, ὧν αἱ ἱστορικαὶ συνθῆκαι καὶ οἱ ὅροι τοῦ βίου, ἂν μὴ καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς.

Εἰς τῶν λαῶν τούτων εἶνε καὶ ὁ ὀρθόδοξος λαὸς τοῦ Μαυροβουνίου, παρ' ᾧ ἐπετεύχθη ἐσχάτως ἡ ἐξασφάλισις τῆς τακτικῆς καὶ αξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου διὰ σχετικῆς διατάξεως, τεθείσης εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐκ δὲ τῆς γενομένης

οἰκονομικῆς ταύτης ἐξασφαλίσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου πλείονα σχετικῶς ἔχουσι νὰ παραδειγματισθῶσιν οἱ ἐν τῷ ἐλευθέρῳ βασιλείῳ ἀδελφοί, παρ' οἷς, μεθ' ὅλας τὰς τέως γενομένας προσπάθειας ἐκ μέρους τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς βασιλικῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲν δυστυχῶς ἀποτελεσματικὸν μέτρον ἐπετεύχθη.

Καθὰ πληροφορούμεθα ἐκ προσφάτου ἀνταποκρίσεως τοῦ «Θεολογικοῦ Μηνύτορος», περιοδικοῦ τῆς ἐν Μόσχᾳ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900 ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ Μαυροβουνίου νόμος, διακανονίζων τὰ τῆς μισθοδοτίσεως τοῦ μαυροβουνιωτικοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, προῖδον τῆς ἀπὸ κοινοῦ συνεργασίας τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μαυροβουνίου Μητροφάνους καὶ τοῦ ἐξοχ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας Συμεὼν Ποπόβιτς.

Τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμου τὰ κυριώτερα σημειὰ εἰσι τὰ ἑξῆς :

1) Ὁ ἐνοριακὸς κλῆρος, ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900 καὶ ἑξῆς, θέλει λαμβάνη ὀρισμένον ἐτήσιον μισθὸν διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

2) Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900 καὶ ἑξῆς ὁ λαὸς ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τῆς ἐτησίας ὑπὲρ τοῦ κλήρου συνεισφορᾶς εἰς γεωργικὰ προϊόντα, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς πληρωμῆς διὰ κηδείας καὶ στεφανώσεις.

3) Εἰς ἀντικατάστασιν τῆς εἰς γήϊνα προϊόντα συνεισφορᾶς καὶ τῆς πληρωμῆς διὰ στεφανώσεις

καὶ κηδείας θὰ εἰσπράττῃται ἐπιπρόσθετος φόρος, ὅστις ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν ἐνοριτῶν θέλει διαιρεῖσθαι εἰς τρεῖς τάξεις: Οἱ τῆς **πρώτης τάξεως** θὰ συνεισφέρωσι κατ' ἔτος 2 φλωρίνια καὶ 50 ἑκατοστά. Οἱ τῆς δευτέρας φλωρ, 2 καὶ 30 ἑκατ. καὶ οἱ τῆς τρίτης 1 φλωρίνιον.

4) Διὰ τὰς προαιρετικὰς ἱεροτελεστίας οἱ προσκαλοῦντες ἰδιαιτέρως τὸν ἱερέα χριστιανοὶ ὑποχρεοῦνται ν' ἀνταμείβωσιν αὐτὸν καθ' ὅρισμένον ἐκ τῶν προτέρων τιμολόγιον. Οὕτως ὀρίζεται διὰ τὴν τέλεσιν τοῦ εὐχελαίου 1 φλωρίνιον, διὰ παρακλήσεις 50 ἑκατοστά, ἐπίσης 50 ἑκατ. δι' ἀγιασμόν, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Κατὰ ταῦτα ἡ νέα αὕτη διαρρύθμισις τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἐν Μαυροβουνίῳ ἠκολούθησε μέσῃν τινὰ ὁδὸν, ἐνθεν μὲν παρασχοῦσα τακτικὴν τινὰ μισθοδοσίαν εἰς τὸν ἐνοριακὸν κλήρον, καὶ μὴ ἀφήσασα αὐτὸν νὰ ἐξαρτᾶται τοῦ λοιποῦ ἐκ μόνων τῶν τυχερῶν, ἐτέρωθεν δὲ πάλιν κανονίσασα τὴν παροχὴν τῶν τελευταίων διὰ τρόπον, αἶροντος τὰς ἀφορμὰς τῶν μεταξὺ κλήρου καὶ λαοῦ, ἱερέως καὶ πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, τοσοῦτον λυπηρὰς καὶ οὐχὶ σπανίως σκανδαλώδεις ἀντεγκλήσεις. Ἀξιοσημείωτοι ἐκ τῆς ἀπόψεως ταύτης οἱ ἐξῆς λόγοι τοῦ Σ. Μητροπολίτου Μαυροβουνίου, οὓς ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς συστατικῆς Ἐγκυκλίου αὐτοῦ, δι' ἧς συνῶδενσε τὰ νέα περὶ μισθοδοτίας τοῦ κλήρου μέτρα. «Κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολυετοῦς ποιμαντορίας μου, γράφει ἡ Α. Σεβασμιότης, παρετήρησα, ὅτι μεταξὺ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ προσφιλοῦς ποιμνίου μου, γεννῶνται παρεξηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβήν, τὴν ὑπὸ τῶν ἱερέων λαμβανομένην διὰ τὰς διαφόρους ἱεροτελεστίας. Ἐπὶ πλέον παρετήρησα, ὅτι τοιαῦται παρεξηγήσεις ψυχραίνουν μέχρι τινὸς βαθμοῦ τὴν ὀφειλομένην ἀγάπην καὶ πνευματικὴν μέριμναν τοῦ ἱερέως πρὸς τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ, καὶ τὰνάπαλιν αὗται μειοῦσι τὸ πρὸς τὸν ἱερέα, τὸν λειτουργὸν τοῦ Ὑψίστου, σέβας τῶν ἐνοριτῶν. Καὶ ἐμόρφωσα τὴν πεποίθησιν, ὅτι τοιαῦτα πραγμάτων κατάστασις δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἀνευ ἐπιβλαβῶν ἀποτελεσμάτων ὅσον ἀφορᾷ τὸ θρησκευτικὸν τοῦ λαοῦ συναίσθημα, ὅπερ εἶνε ἡ ἰσχυροτάτη βᾶσις τῆς τε λαϊκῆς εὐνemerίας καὶ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας».

Ἡ νέα αὕτη περὶ συντηρήσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου διάταξις μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἠκού-

σθη πανταχοῦ τῆς μικρᾶς Ἡγεμονίας, εἰς δὲ τῶν ἱερέων, ἐκφράζων τῷ Σ. Μητροπολίτῃ Μαυροβουνίου τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, γράφει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τάδε: «Ζωνορῶς ἐνθυμοῦμαι, πῶς ἡμέραν τινὰ ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης ἐξεφράσθητε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, εἰπόντες, ὅτι θ' ἀπύρχεσθε τοῦ κόσμου τούτου μὲ ἀναπεπαυμένην ψυχὴν, ἐὰν προῦφθάνετε νὰ φέρετε εἰς αἶσιον πέρας τὰς περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ κλήρου προθέσεις ὑμῶν».

Τῇ ἀξιεπαίνῳ πρωτοβουλίᾳ καὶ ὁδηγίᾳ τοῦ αὐτοῦ Μητροπολίτου ἐξακολουθοῦσι νὰ ἰδρύνονται εἰς διάφορα τμήματα τῆς Ἡγεμονίας ἱερατικοὶ Σύλλογοι, οἵτινες σκοποῦσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν περαιτέρω πνευματικὴν προαγωγὴν αὐτῶν τούτων τῶν ἱερέων διὰ καταλλήλων ἀναγνωσμάτων καὶ μελετῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν στήριξιν ἐν τῇ εὐσεβείᾳ τοῦ οἰκείου λαοῦ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ*

IV

Ὁ σύγχρονος εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς ἐπέχει θέσιν φωτιστικοῦ καὶ ζωογόνου ἡλίου ἐν τῇ καθόλου σταδιοδρομίᾳ τῶν συγχρόνων λαῶν. Καὶ ἤρξατο ὁ ἥλιος ὑψούμενος ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων εἰς τὸν ὀρίζοντά μας καὶ εἰς τὴν εὐεργετικὴν λάμψιν αὐτοῦ ὀρεῖλομεν τὴν ἐκ τοῦ ληθάργου ἐξέγερσιν μας καὶ τὴν ἐκ τοῦ θανάτου πνευματικὴν ἀναγέννησιν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ ἥλιος δὲν ἀνατέλλει πάντοτε διὰ νὰ ζωογονήσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπορροφήσῃ πολλὰς καὶ τὰς τελευταίας ρυτίδας τῆς δροσοδόλου αὔρας τοῦ πλανήτου μας καὶ νὰ διασκορπίσῃ φλόγας πυρὸς, αὐχμὸν καὶ λιμὸν, ἐρήμωσιν καὶ θάνατον.

Τοιοῦτόν τι πολλοὶ προκισθάνόμενοι φοβοῦνται τὸ ἄπλετον φῶς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ· φοβοῦνται μὴ ἡ ταχέϊα ἐξάπλωσις τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐνισχύσῃ τὰς φάλαγγας τῶν ὑλοδοξούντων, μὴ ἀποθεώσῃ τὴν ἰδιοτέλειαν καὶ τὸν ἐγωισμόν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγειρομένου βωμοῦ τῆς λατρείας αὐτῶν μὴ ἀντὶ εὐτελοῦς λιθανωτοῦ συνεισφέρωμεν τὰ τιμαλφέστατα καὶ ἱερώτατα κειμήλια τῆς ἡμετέρας προγονικῆς κληρονομίας, τοὺς εὐγενεῖς πόθους καὶ τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη τοῦ πνεύματός μας. Φοβοῦνται καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἔχουσι πολὺ δίκαιον νὰ φοβῶνται, ἕως οὗ διανύομεν ἐθνικῶς στάδιον μεταβατικῆς ἡλικίας,

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 273—274.

ἔως οὗ ἀναπτύσσεται ὁ ἐθνικός μας χαρακτήρ καὶ περιβάλλεται τὸ πνεῦμα τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.

Ἀλλὰ δὲν θὰ κατορθώσωμεν ποτέ θυματουργοῦντες νὰ σταματήσωμεν τὴν πορείαν τοῦ ἀνατείναντος ἡλίου, οὐδὲ νὰ ἀναχαιτίσωμεν τὸ ρεῦμα τῆς παγκοσμίας προόδου, ὅταν ὑψηλὸν καὶ εὐρύστερον σινικὸν τεῖχος αὐπτηρᾷ συντηρητικότητος καὶ ἐὰν ἐθέλωμεν ἐγείρῃ περίξ μας. Ὁ ἥλιος θὰ φθάσῃ πρὸς πᾶσας τὰς ἡμετέρας διαμαρτυρήσεις εἰς τὸ μεσουράνημα τῆς δόξης του καὶ ἀντὶ νὰ κρυπώμεθα εἰς τὰς τρώγλας τῆς ἀρχαιοπρεποῦς σχολαστικότητος, ἃς ἐξέλιθωμεν εἰς τὸν εὐλεύθερον ἀέρα τῶν προοδευτικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἃς ἀρήσωμεν τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνες τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἀναλύσωσι καὶ ἀναπτύξωσι φυσικώτατα τὰ χρώματα τοῦ ἐθνικοῦ μας χαρακτήρος, ὅστις κατὰ τὸν εἰλικρινέστον πατριώτην φιλόσοφον τῆς ἐνδόξου Γερμανίας Fichte εἶναι «ὁ νόμος τῆς διχωνόμενης ἐνὸς αὐτόχθονος λαοῦ καὶ ὁ νόμος τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐν αὐτῇ ἐνοικούσης ἀνάρχου καὶ θείας δυνάμεως».

Ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς δὲν εἶναι κατὰ πάντα πολιτισμὸς τῆς ὑλορροσύνης καὶ τοῦ ἐγωιστικοῦ εὐδαιμονισμοῦ, ἀλλ' ὑπερέχει αὐτῶν περιίπτανται δύο ἰδεώδη, δύο ἀπειροτέλεια τῶν ἰδεῶν τῆς ἐθνικοποιήσεως καὶ τῆς χριστιανικῆς κοινωνικῆς ἀδελφοποιήσεως. Αἱ δύο αὗται ἰδέαι εἶναι ἡ ἀόρατος καὶ θεία δύναμις, ἡ ψυχὴ ἡ ἐμπνέουσα καὶ συντηροῦσα τὸν ἐκπολιτιστικὸν ὀργανισμόν τοῦ σημερινοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου καὶ ταυτόχροτως ὁ κρίκος ὁ συνδέων τὸν νεώτερον καὶ τὸν ἀρχαῖον πολιτισμόν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν πέπρωται ὁ ἥλιος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ νὰ διανύσῃ τροχίαν εἰς τὸν ὀρίζοντά μας, ἀφ' οὗ συμφέρει νὰ ἐκτεθῶμεν ὑπὸ τὸ φέγγος καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ζωογόνων ἀκτίνων του, αἱ ἐκπαιδευτικαὶ μεταρρυθμίσεις μας υἱοθετοῦσαι τρόπον τινα τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς των πρέπει νὰ ὀρμηθῶσιν ἐκ τῆς προοδευτικῆς φιλοσοφικῆς ἀρχῆς τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, τῆς ἰδέας τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς κοινωνικῆς ἀγάπης.

(ἔπεται συνέχεια)

Α. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

Καθηγητῆς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Τὸ ζωτικώτατον κέντρον καὶ τὴν ψυχὴν τῆς Θείας λατρείας καὶ τοῦ καθόλου θρησκευτικοῦ βίου τῶν πρώτων χριστιανῶν ἀπετέλει τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, διότι ἐναυλοὶ ἔτι ἐν τοῖς αἰσὶν αὐτῶν ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου «τοῦτο ποιεῖ-

τε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν» καὶ ἤθελον διηνεκῶς νὰ ὦσιν ἀχώριστοι ἀπὸ τοῦ Κυρίου, εἰπόντος «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον . . . ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάνν. 6, 54, 56). Ἐπειδὴ δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἦτο καιριώτατον καὶ σπουδαιότατον, ἀφορῶν εἰς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, διὰ τοῦτε ἡ οὐσία καὶ ὁ τύπος τοῦ μυστηρίου τούτου δὲν ἐξηρτάτο ἐκ τῆς γνώμης καὶ τῆς θελήσεως ἐπὶ μέρους ἀτόμων. Ἀφ' οὗ τοσοῦτος θόρυβος ἐγένετο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, διότι πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐτόλμησε νὰ καταργήσῃ τοὺς εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρχαίους ψαλμοὺς καὶ νὰ εἰσαγάγῃ νέους (Εὐσεβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. VII, 30, 10), πρόδηλον ὅτι ὁ ἄλλως ἢ κατὰ τὴν παραδεδομένην τάξιν τολμῶν νὰ τελέσῃ τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀπεχωρίζετο τοῦ Ἐπισκόπου καὶ ἀπεκλείετο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ πόθεν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἤρθε-το τὴν διάταξιν τῆς λειτουργίας; μὴ ἐκ τῶν κανονικῶν βιβλίων; ἀνιστόρητον καὶ ἀδύνατον τὸ τοιοῦτο· ὅπως ἡ Ἐκκλησία δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς Γραφῆς, ἀλλ' ἡ Γραφὴ προῆλθεν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν αὐτῇ ἐγράφη, οὕτω καὶ ἡ λειτουργία δὲν προῆλθεν ἐκ τῶν κανονικῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ μάλιστα τῶν λειτουργικῶν ἐνδείξεων τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων· τοῦτο δὲν παρδέχεται οὔτε διατείνεται οὐδὲ ὁ θερμότερος Διαμαρτυρόμενος, ὁ ἐμπαθὴς τῇ Γραφῇ προσκείμενος· ἡ Λειτουργία διετάχθη, ὑπῆρχε καὶ ἐτελεῖτο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς συγγραφῆς τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ δὴ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων· ἡ λειτουργία δὲν ἐμορφώθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλ' οἱ θεόπνευστοι Ἀπόστολοι, συγγράφωντες, εἶχον πρὸ ἑαυτῶν τὴν λειτουργίαν ὑπάρχουσαν καὶ τελουμένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ταύτης μόνον σημεῖα τινα καὶ στοιχεῖα ἀναφέρουσιν. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνεπάρκεια τῆς Γραφῆς ἐν τῷ ζητήματι τῆς λειτουργίας. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁμιλήσας πρότερον περὶ τῆς ἱεροπραξίας τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἐπάγει «τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι» (α' Κορινθ. 11, 34)· «ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὁ καὶ παρέδωκα ὑμῖν», ἦτοι τὰ κατὰ τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας (ἐνθ' ἀνωτ. 11, 23). Ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουστίνος ἐμιλῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ, λέγει ὅτι οὕτω παραδέδοται ἡμῖν (Διαλογ. πρὸς Τρύφ. κεφ. 116 καὶ 117)· ὁ δὲ μέγας ἀπολογητῆς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, Τερτυλλιανὸς, πρὸς δι-

καιολογίαν καὶ ὑποστήριξιν λειτουργικῶν συνηθειῶν ἐπικαλεῖται τὴν Παράδοσιν· ἀναφέρων δὲ πολλὰς τῶν τριούτων συνηθειῶν, ἐπάγει, μάλιστα ζητεῖς ὁδηγίας περὶ τούτων ἐν ταῖς Γραφαῖς οὐδεμίαν εὐρήσεις· «*Traditio tibi praetendetur auctrix, consuetudo confirmatrix et fides observatrix*» (Tertul. de coron. c. 4). Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι συνήθειαι λειτουργικαὶ ἀναφερόμεναι ὑπὸ συγγραφέων τοῦ Β' αἰῶνος, οἱ οὗτοι Ἰουστίνος καὶ ὁ Τερτυλλιανὸς, ἀνάγκη νὰ ἀναχθῶσι μέχρι τῶν πολιῶν ἀποστολικῶν χρόνων. Ὅτι οἱ Ἀπόστολοι μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἐπιφοίτησιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, πρὶν ἢ διασκορπισθῶσιν εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα καὶ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον, ὅτε ἔτι οὐδὲν βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης ἦτο γεγραμμένον, ἐτέλουν τακτικῶς τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ. Οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀπόστολοι, ἐπὶ δώδεκα ἔτη μὴ χωρισθέντες τῆς Ἱερουσαλὴμ κατὰ προσταγὴν τοῦ Κυρίου κατὰ τινὰ παράδοσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συγγραφέως Ἀπολλωνίου, ἀκμάζοντος ἐν τῷ Β' αἰῶνι (Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. V, 18, 14), ἐτέλουν οὕτω συχνῶς τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἀναμνησκόμενοι καθ' ἑκάστην τοῦ Κυρίου καὶ συνενοῦμενοι αὐτῷ ὁλοφύχως, ὥστε ὁ τρόπος τῆς τελέσεως αὐτοῦ βαθέως ἐνεχαράχθη ἐν τῇ μνήμῃ καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν ὠρισμένον τύπον καὶ τακτικὸν διάγραμμα. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐξεληθόντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξαντες τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἰδρύσαντες χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, μετέδωκαν καὶ μετεφύτευσαν ἐν αὐταῖς πανταχοῦ τὸν αὐτὸν τύπον καὶ τὸ αὐτὸ διάγραμμα τῆς θείας Εὐχαριστίας· μετέδωκαν οὐ μόνον τὴν αὐτὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτὴν λειτουργίαν, ἐπαγρυπνοῦντες οὐ μόνον ἐπὶ τῆς παρακαταθήκης τῆς πίστεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς θείας λατρείας καὶ ἰδίᾳ τῆς θείας εὐχαριστίας, ὅπως τὰ πάντα ὥςτι καλῶς διατεταγμένα, εὐσχημόνως γίνωνται καὶ ἐνιαίως καὶ ὁργανικῶς ἀναπτύσσονται (α' Κορινθ. 11, 34. 14, 40). Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ συμφωνία ἐν τῇ πανταχοῦ γῆς τελουμένη κοινῇ ἀποστολικῇ Λειτουργίᾳ, ἐκτεινόμενη οὐ μόνον εἰς τὴν οὐσίαν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς πολλάκις τὰς λέξεις· διότι οὐδεὶς ποτε θὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἄλλως ἐτέλεσε τὴν θείαν Εὐχαριστίαν ἐν Ἱεροσολύμοις ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἄλλως πάλιν ἐνταῦθα ἢ ἐν Ρώμῃ, καίτοι πάντοτε καὶ πανταχοῦ δὲν μετεχειρίζετο τὰς αὐτὰς

λέξεις· οὔτε ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δὲν εἰσήγαγε τὴν αὐτὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἐν Ἐφέσῳ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κορίνθῳ. Ἐν τῇ ἀγράφῳ ταύτῃ Λειτουργίᾳ, τῇ πανταχοῦ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων τελουμένη ἐν ταῖς ὑπ' αὐτῶν ἰδρυθείσαις Ἐκκλησίαις, κεῖται ἡ ἐνότης καὶ ἡ διαφορὰ τῆς ἀποστολικῆς Λειτουργίας. Φιλονεικίαι καὶ συζητήσεις ἐγείρονται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ περὶ διαφορῶν ζητημάτων, οὐδέποτε ὁμοῦ ἀναφέρεται τοιαύτη τις διὰ διαφορὰν λειτουργίας, ὅπερ τρανότατα μαρτυρεῖ τὴν ἐν πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ὑπαρξίν μιᾶς κοινῆς λειτουργίας, ὁφειλούσης τὴν σύστασιν καὶ διάταξιν αὐτῆς εἰς τοὺς Ἀποστόλους. Διὰ τὸ ζήτημα τοῦ Πάσχα μεταβαίνει ὁ ἱερὸς Πολύκαρπος, Σμύρνης ἐπίσκοπος, εἰς Ρώμην, καὶ ὁ Πάπας Ἀνίκητος τιμῆς χάριν ἐπιτρέπει αὐτῷ νὰ τελέσῃ ἐν Ρώμῃ τὴν μυστικὴν ἱερουργίαν μεθ' ὅλην τὴν περὶ τὰ ἄλλα διαφωνίαν, ὅπερ ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύει τὴν ταυτότητα τῆς λειτουργίας ἐν τε Ρώμῃ καὶ Σμύρνῃ καὶ Ἐφέσῳ, ὅπως ἀλλαχόθεν πάλιν ἀποδεικνύεται ἡ ταυτότης τῆς λειτουργίας Ρώμης καὶ Ἀλεξανδρείας, διότι Μάρκος ὁ ἐρμηνευτὴς Πέτρου ἱδρύσει τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκκλησίαν, καὶ εὐχὴ τις ἐν τῇ Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ Κλήμεντος Ρώμης κεῖται σχεδὸν κατὰ λέξιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ Μάρκου, ἡ δὲ ἀρχαία λειτουργία τῶν Γαλλιῶν ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας λειτουργίαν. Ἀλλὰ καὶ τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας παρέχουσι λαμπρὰν εἰκόνα τῆς ταυτότητος τῆς λειτουργίας ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει.

Ταῦτα πάντα σαφῶς μαρτυροῦσι καὶ ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ λειτουργία πανταχοῦ καὶ κατ' οὐσίαν καὶ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν διεξαγωγὴν καὶ ἐξέλιξιν ἐτελεῖτο καθ' ἑν καὶ τὸ αὐτὸ ὑπόδειγμα καὶ πρότυπον, παραδοθὲν καὶ καταγόμενον ἀπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων· διότι οἱ Ἀπόστολοι, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐμπνεόμενοι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων ἀπολαύοντες, ἰσοβάθμιοι καὶ ἰσοστάσιοι, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σκοποῦντες, ἰδρύσαντες ἕκαστος ἰδίᾳ Ἐκκλησίας παρέδωκαν τὸν αὐτὸν τύπον τῆς λειτουργίας· τὸ δὲ λέγειν ὅτι κατ' ἀρχὰς διεδόθη ἐξ Ἱεροσολύμων ἢ τοῦ Ἀδελφοθέου λειτουργία εἰς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας, καὶ εἶτα κατ' ὁλίγον ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις τούτων συνετάχθησαν εἴτε ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν αὐτῶν Ἀποστόλων, εἴτε τῶν πρώτων ἐπισκόπων ἰδίαι λειτουργίαι, εἶνε ὅπως

άνιστόρητον καὶ ἀκατανόητον, προσβάλλον ἅμα τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα· διότι πῶς ὁ εἷς Ἀπόστολος ἐξεσύριττε καὶ κατήργει τὴν λειτουργίαν τοῦ ἄλλου καὶ εἰσῆγεν ἰδίαν λειτουργίαν; μήπως πάντες δὲν παρέδωκαν τὴν αὐτὴν λειτουργίαν, ἕκαστος ἐλευθέρως ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις, ὡς ἴδρουν; Ἡμεῖς πόρρω ἀπέχομεν τοῦ νὰ διασπάσωμεν τὴν μίαν κοινὴν ἀποστολικὴν λειτουργίαν καὶ νὰ συγκρούσωμεν τοὺς πανευφύμους Ἀποστόλους, οὔτε ἐξαρτῶμεν τὸν ἓνα ἐκ τοῦ ἄλλου, ὥστε ὁ εἷς ὡς ἁδᾶς καὶ ἀνίκανος νὰ μεταφέρῃ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἄλλου εἰς τὴν ἰδίαν Ἐκκλησίαν, ὡς ὄντος τοῦ ἄλλου γενικοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἐχούσης καθολικὸν χαρακτήρα, οὐχὶ δὲ τοπικόν, ὡς αἱ τῶν ἄλλων Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδεξαμένων αὐτοὺς ἐπισκόπων. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι ἅπαντες οἱ θεοφόροι Ἀπόστολοι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κοινὴν ἀποστολικὴν λειτουργίαν παρέδωκαν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ ταύτην πολλάκις ἐνώπιον τῶν ἀκολουθῶν αὐτῶν καὶ μελλόντων διαδόχων καὶ πάντων τῶν χριστιανῶν τελέσαντες καθώρισαν τὰ ὅρια αὐτῆς, ἐπιτρέψαντες τῷ ἱερουργεῖντι ὅπως ἐντὸς τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου περιβάλλου τῆς λειτουργίας ἐλευθέρως κινῆται.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ

Μ. Ἀρχιδιάκονος τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ Θρόνου.

Ο ΡΩΣΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΤΟΥ Γ'

1.

«Ἐκκλησιαστικαὶ Εἰδήσεις»

(ἐπίσημον ὄργανον τῆς ρωσικῆς Συνόδου)

2 Ἰουνίου 1901.

ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ὁ νέος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως» καταχωρίζεται ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ συνεργάτου τοῦ φύλλου Ἰ. Βυζαντίσκη (ψευδώνυμον ἀντὶ Σοκολώφ, γραμματέως τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου), περιγράφοντος τακτικῶς τὰ κυριώτερα σύγχρονα γεγονότα τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν τεσσάρων Πατριαρχείων καὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας μετὰ πολλῆς πάντοτε συμπαθείας, ἐκτενὲς ἐνυπόγραφον ἄρθρον, περιλαμβάνον τὴν βιογραφίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ πατριαρχίαν καὶ τὰ μετέπειτα μέχρι τῆς τελευταίας δευτέρας ἐκλογῆς αὐτοῦ.

» Ἡ ἐκλογὴ αὕτη, λέγει, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν σημαντικὸν γεγονὸς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ βίῳ ἀπάσης τῆς ἐλληνοανατολικῆς Ἐκκλησίας, διότι ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν ἐξοχωτάτων ἱεραρχῶν τῆς ἐλληνικῆς Ἀνατολῆς κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκατονταετηρίδα, ὡς τοῦτο ἐν μέρει δύναται νὰ κατέλθῃ τις καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων συντόμων περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ εἰδήσεων».

2.

«Ἐκκλησιαστικὸς Ἀγγελιαφόρος»

(ἐκδιδόμενος ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας
τῆς Πετροπόλεως)

7 Ἰουνίου 1901.

» Ἡ πατριαρχικὴ κρίσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔληξε, δύναται τις νὰ εἴπῃ, αἰσίως. Εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐξελέγη ὁ Παναγιώτατος Ἰωακείμ ὁ Γ', χρηματίσας ἤδη ἅπαξ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (1878—1884), ἐφησυχάζων δὲ ἐν Ἀθῶνι. Ὁ νέος Πατριάρχης, ἡλικίας νῦν 67 ἐτῶν, εἶνε γνωστός διὰ τὴν δραστηριότητα καὶ τὸν ἰσχυρὸν καὶ εὐθὺν χαρακτήρα αὐτοῦ, μὴ ἀνεχόμενον τὸ ψεῦδος, ὁθενδὴποτε καὶ ἂν προέρχεται. Τὸ ἀκλόνητον ἀκριβῶς αὐτοῦ τοῦτο ἐν τῇ πρὸς τὸ ψεῦδος πάλῃ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ 1884. Ὁ λαὸς ὁμῶς ὡς ἐξ ἐνστίκτου ἐνόει τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν τῆς ψυχῆς Ἰωακείμ τοῦ Γ', καὶ ἐν ἐκάστη ἐκλογῇ συνήθως μεγαλοφώνως ἀνεκήρυττε τὸ ὄνομα τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ.

» Ἡ παρούσα ἐκλογὴ παρίσταται ὡς ἱκανοποίησις τοῦ ἐπιμόνου πόθου τοῦ λαοῦ νὰ ἴδῃ καὶ πάλιν τὸν γεραρὸν ἱεράρχην ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἐνεκα τῆς ὑψηλῆς ἀξίας προσωπικότητος τοῦ νέου Πατριάρχου, γνωρίζοντος νὰ ἵσταται ὑπεράνω οἰωνδὴποτε κομμάτων, ὡς ἐλπίσωμεν ὅτι μετὰ τῆς ἀνόδου αὐτοῦ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον πρὸ τοῦ μεγάλου τοῦ ἡθικοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος θὰ κοπᾷ ὁ τάραχος τῶν παθῶν».

Ἀκολουθῶς ἀπαριθμοῦνται πάντες οἱ Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος καὶ ἀναγράφεται ἡ δρᾶσις τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ πατριαρχίαν, ἀναφερομένης ἐν τέλει καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ κρίσεως τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου Διομήδους Κυριακοῦ.

3.

«Φύλλον τῆς Μόσχας»

(εἰκονογραφημένον παράρτημα τῆς ὁμωνύμου
ἐφημερίδος)

3 Ἰουνίου 1901.

Καταχωρίζει βιογραφίαν τῆς Α. Παναγιότητος μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, καταλήγουσαν ὡς ἑξῆς.

«Διακρινόμενος ἐπὶ δραστηριότητι καὶ εὐτόλμῳ χιρακτῆρι, ἀξιοσημειώτῳ ἐγκραδίῳ, ἀφιλοκερδεῖ, εὐφραδεῖ καὶ ἄλλαις ἐξεχούσαις ἀρεταῖς, ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐπεσπάσατο τὴν γενικὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν οὐ μόνον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ παντός τοῦ ὀρθοδόξου κόσμου, καὶ ἡ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἐκλογή αὐτοῦ, ἥτις ἀνυπομόνως ἀπὸ πολλοῦ ὑπὸ πάντων ἀνεμένετο, μετὰ χαρᾶς καὶ συμπληθείας ἡκούσθη ὑπὸ παντός τοῦ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἀνατολῇ πληθυσμοῦ».

4.

«Θεολογικὸς Μηνύτωρ»

(περιοδικὸν τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Μόσχας)

Ἰούνιος τοῦ 1901.

Ἐν τῇ μακρᾷ περιγραφῇ τοῦ ἀνα τὴν Ἀνατολὴν ταξιδίου τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ἱερῶν παραδόσεων, ὁ ἐπίσκοπος Βολοκόλμης Ἀρτέμιος, Πρύτανης τῆς ἐν Μόσχᾳ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, περιγράφων λεπτομερῶς τὴν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1900 ἐπίσκεψιν τοῦ ἁγίου κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1900 ἐπίσκεψιν τοῦ ἁγίου Ὄρους, γενομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐν συνοδείᾳ καὶ ἄλλων καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν τῆς Ἀκαδημίας Μόσχας, ἐνδυνάμειται ἰδίᾳ εἰς τὰ κατὰ συνάντησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ τότε ἐν ἁγίῳ Ὄρει ἐφησυχάζοντος Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. Ἀφορμὴν δὲ λαμβάνων ἐκ τῆς τοῦ δευτέρου ἐκλογῆς τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὡς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὁ ρηθεὶς ἐπίσκοπος καταγγελλοῦται ἐν τῇ ἰδίᾳ περιγραφῇ τὴν εἰκόνα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μετὰ σημειώσεων περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐκ τῆς συναντήσεως ἐκείνης ἐντυπώσεων του. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἀποσπῶμεν τὰ ἐξῆς: «Ἐν γένει δέ, περὶ τῆς Α. Θεοφιλίας λόγον ποιούμενη περὶ τοῦ ἐν Μυλοποτάμῳ ἀναχωρητικοῦ βίου τοῦ Πατριάρχου, ὁ ἀναχωρητὴς περὶ τὴν ἐν ἡμῖν ἀνεξέλεπτον ἐντύπωσιν, ἐνθεν μὲν διὰ τῆς ἐπιβλητικότητος τοῦ περὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, ἐτέρωθεν δὲ διὰ τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ πνεύματος, χάρις τῇ ὁποίᾳ, ἐν πλήρει ὑποταγῇ εἰς τὸ θεῖον θέλημα, ὑπέμεινε τὴν ἀπὸ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ. Ἡ μορφή αὐτοῦ οὐδέποτε ἐξελειφθήτεται ἐκ τῆς ἡμετέρας μνήμης, περὶ τὴν ἐν αὐτῇ σύγκρισιν πρὸς τοὺς ἀρχίους μεγάλους ἀναχωρητάς». Ὡς γνωστὸν, ἡ Α. Θεοφιλία συνεχάρη τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ἐπὶ τῇ τοῦ δευτέρου ἀναρρήσει αὐτῆς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ διὰ θερμότητος ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης ἐπὶ Συνόδου.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Τιμωτάτοι ἑθνοὶ καὶ ἐλλόγιμοι διευθυνταὶ καὶ διευθυντρίαι τῶν Σχολῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀριθ. Πρωτ. 3340
Διεκπ. 2083

Ἀφ' ὧντος προσερχῶς τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1900—1901 ἡ Π. Κ. Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ καιρὸν θεωρεῖ ἕνα ἐκ καθήκοντος τοῦτο μὲν ὑπομνήσει τοῖς τιμωτάτοις ἑθνοῖς καὶ τοῖς ἐλλόγιμοις διευθυνταῖς καὶ διευθυντρίαις τῶν Σχολῶν τὰς ἀκούτους διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Σχολῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦτο δὲ γνωρίσει αὐτοῖς τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διατάξεων τούτων ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις εἰς τὸ συμφέρον αὐτῶν τῶν Σχολῶν ἀφορώσας.

Α') Κατὰ τὸ 16ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Σχολῶν ὀφείλει ὁ ταμίης ἐκάστης Σχολῆς ἕνα καταρτίσει ἐγκαίρως τὸν ἀπολογισμὸν ὁλοκληρώου τοῦ Σχολικοῦ ἔτους (1 Σεπτεμβρίου—31 Αὐγούστου), ὃν θὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κοινοῦτος ἐκλεγμένην ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν Γραφεῖον τῶν Πατριαρχείων.

Β') Κατὰ νεωτέραν ἀπόφασιν τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ Ἐφορεία ὀφείλει ὅπως ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς κοινοῦτος καταστρώσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους 1901—1902 καὶ ἐξαποστείλῃ αὐτὸν ὑπογεγραμμένον παρ' ἀμφοτέρων πρὸς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἐπιτροπὴν μέχρι τῆς 1ης προσεχούσης Αὐγούστου ἀνυπερθέτως πρὸς ἐγκρίσιν.

Γ') Αἱ Διευθύνσεις τῶν Σχολῶν συμφώνως τῷ 41 ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ ὑποχρεοῦνται ἕνα ὑποβάλλωσι τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῆς Σχολῆς αὐτῶν κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος. Ἀποφάσει τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἔκθεσις αὕτη διὰ λόγους ἀποχωρῶντας ἀντικαθίσταται τοῦντεῦθεν τὴν κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἀπαγγελλομένην λογοδοσίαν τῆς διευθύνσεως, ἥτις θὰ διαβιβάζεται ὑπὸ τῆς ἐφορείας εἰς τὴν ἐγκαίρως τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ καὶ θὰ περιέχῃ τὴν λογοδοσίαν τῆς διευθύνσεως συντεταγμένην συμφώνως τῷ 39 ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Σχολῶν, ἥς μνεία ἐγένετο καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2,747 καὶ ἡμερομ. 15 Μαΐου ε. ε. ἐγκυκλίῳ περὶ ἐξετάσεων.

Δ') Ὡς ἄνω ἔκθεσις, ἥτις δὲν θὰ ὑπόκειται εἰς τὸν ἐλεγκτὸν τῆς Ἐφορείας, θὰ περιλαμβάνῃ πρὸς τούτοις καὶ τὰ λοιπὰ, γνωστὰ ταῖς διευθύνσεσι, σχετικὰ σημεῖα ἥτοι α') Στατιστικὴν τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ μητρώῳ τῆς σχολῆς μαθητῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐν συνόλῳ τε καὶ κατὰ τάξεις ὡς καὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ διὰ διαφόρους αἰτίας ἀποχωρητῶν καὶ τῶν διὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ διὰ διαφόρους αἰτίας ἀποχωρητῶν. β') Μέχρι τίνος ἐποχῆς περικεράτθησαν αἱ ἐγγεγραφαὶ καὶ ἐπὶ τίνι βᾶσει ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ κατετάχθησαν εἰς τὰς τάξεις τῆς σχολῆς οἱ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ σχολικοῦ ἔτους προσελθόντες μαθηταί. γ') Πότε ἤρξατο ἡ τακτικὴ διδασκαλία τῶν μαθημάτων καὶ ἐν ἐχώρησεν αὕτη ὁμαλῶς μέχρι τῶν ἐξετάσεων ἢ ἐνεκα λόγων ἀποχωρούντων ἐδέχθη ἕνα διακοπὴν αὕτη προσωρινῶς καὶ τίνες οἱ προκαλέσαντες τὴν διακοπὴν ταύτην λόγοι. δ') Περὶ τῆς προόδου ἐν γένει τῶν μαθητῶν. ε') Περὶ τῶν ἀπουσιῶν διδασκόντων τε καὶ διδασκόμενων καὶ

ς') Περὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ ἐλλείψεων τῆς Σχολῆς, τοῦ δυνατοῦ τῆς ὁλοσχεροῦς ἢ ἐν μέρει διορθώσεως αὐτῶν καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν φρονεῖ ἡ Διεύθυνσις ὅτι δυνατὴ ἐστὶν ἡ ἐπίτευξις τοῦ ἀποτελέσματος τούτου.

Ε') Ἐν αἷς Σχολαῖς ἐπισφραγίζονται αἱ ἐξετάσεις ἅμα τῇ λήξει αὐτῶν διὰ τῆς τελετῆς συμφώνως τῇ ἰδιαίτερῇ ταύτης προγράμματι, ἡ τόπον λογοδοσίας ἐπέχουσα ἔκθεσις τῆς Διευθύνσεως δεόντως νὰ ἀναφέρῃ πρὸς τοὺς ὡς ἄνω ἐκτεθειμένους καὶ τὰ περὶ τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων, τοῦ τρόπου καθ' ὃν διεξήχθησαν αὗται καὶ περὶ τῶν μέτρων, ἅτινα ἐλήφθησαν διὰ τοὺς μὴ προσελθόντας εἰς αὐτὰς μαθητάς· ἐπίσης δὲ καὶ πόσοι μαθηταὶ ἐπὶ τοὺς ἑκατὸν ἐξ ἑκάστης τάξεως ἔμειναν στάσιμοι, πόσοι δὲ ἤρριστευσαν. Συνιστᾶται δὲ καὶ αὖθις ἑκάστη Διεύθυνσις ἡ κατ' ἰδίαν σύνταξις τῆς ἀναφερομένης οἰκείας ἐκθέσεως καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῆς ὑποβολῆς ταυτοσήμου σχεδὸν τοιαύτης διὰ τὰς δύο ἢ πλείονας σχολὰς τῆς Κοινότητος.

Τὰς διατάξεις ταύτας τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνακοινοῦμενοι πᾶσιν Ὑμῖν τοῖς τε τιμιωτάτοις Ἐφόροις καὶ τοῖς ἐλλογίμοις Διευθυνταῖς καὶ Διευθυντρίαις τῶν Σχολῶν, προτρεπόμεθα ἵνα ἀπαρεγκλίτως συμμορφώητε αὐτάς ἐνεργούντες μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας τὰ δέοντα ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας. Εἴητε δὲ ἐπὶ τούτοις ὑγιαίνοντες ἐν Κυρίῳ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 24 Ἰουνίου 1901.

Ὁ Μ. Πρωτοδύκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

— Χειροτονία Μητροπολίτου Σάρδεων. — Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν μέσῳ μεγάλης συρροῆς εὐσεβοῦς ἐκκλησιασματος ἐγένετο ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ εἰς ἀρχιερεῖα χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου μητροπολίτου Σάρδεων Μιχαήλ, Σχολάρχου τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς ἱεουργοῦντος τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ μετὰ τῶν σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Ἀμασείας Ἀνθίμου, Ἰωαννῶν Γρηγορίου, Προύσης Ναθαναήλ, Βερροίας Κωνσταντίνου, Βάρνης Πολυκάρπου, Μηθύμνης Στεφάνου, Μεσημβρίας Χαρίτωνος, Χίου Κωνσταντίνου καὶ Γρεβενῶν Δωροθέου, παρισταμένων δὲ ἐν τῷ ἱερῷ βήματι καὶ τῶν σεβασμιωτάτων Ἡρακλείας Ἰερωνύμου, Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννου, πρώην Δρυϊνουπόλεως Γρηγορίου, πρώην Μελενίκου Κωνσταντίνου, πρώην Ἐρσεκίου Ἰγνατίου, πρώην Μεσημβρίας Ἀνθίμου, τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἁγίων Τόπων καὶ ἄλλων ἐγκρίτων κληρικῶν καὶ ἐν τῷ σωλῆα τοῦ Μ. Χαρτοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μανουὴλ Γεδεών, τῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου Σόλωνος Καζανόβα καὶ Ἐμμ. Ραχτιβάν, τῶν ἐριτίμων Δημ. Εὐγενίδου, τῆς Α. Ε. τοῦ πρώην ἡγεμόνος τῆς Σάμου Κ. Βαγιάννη, τῶν καθηγητῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ ἄλλων. Τὸν χειροτονούμενον προσηγόρευσε καταλλήλως ἀπὸ τῆς ὁραίας πύλης ἡ Α. Θ. Παναγιότης, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ὁ χειροτονηθεὶς διένειμεν ἀπὸ τοῦ θρόνου τὸ ἀντίδωρον περιβεβλημένος τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ εἴτα ἀνελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν ἡσπάσατο τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου δεξάμενος καὶ τὰ συγχαρητήρια πολλῶν ἁγίων ἀρχιερέων καὶ ἄλλων ἐγκρίτων δημογενῶν.

Ἡ Α. Π. ὁ μητροπολίτης Σάρδεων μεταβὰς κατόπιν εἰς τὴν Μ. τοῦ Γένους Σχολὴν, ἐνθα τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ οἶκημα, ἐξηκολούθησεν αὐθημερὸν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν δεχόμενος τὰς συγχαρητήριους εὐχὰς πολλῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν φίλων αὐτοῦ.

Τὴν Α. Πανιερότητα ἐπισκέψατο μετὰ μεσημβρίαν καὶ ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

— Συνεδρία δύο Σωμάτων. — Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ συνήλθον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τὰ δύο Σώματα πρὸς συζήτησιν τῶν ἐν προηγουμένῳ κοινῇ συνεδρίᾳ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὑποβληθεισῶν προτάσεων. Τῆς συνεδρίας δὲ ἀρχαμένης πρὸ πάσης συζητήσεως ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀξιότιμος Ἰωάννης Χατζόπουλος ἀνέγνω μακρὸν ἴδιον ὑπόμνημα ἀναφερόμενον εἰς τὸν τρόπον τῆς πραγματώσεως τῶν εἰρημῶν προτάσεων καὶ ἐνεκρίθη ὅπως τοῦτο διανεμηθῇ ἐν ἀντιγράφοις μετὰ τῶν μελῶν πρὸς μελέτην.

Μετὰ ταῦτα τὰ δύο Σώματα προβάνα εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐκ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείου ἀποχωρούντων μελῶν, ὧν ἔληξεν ἡ ὁρισμένη περίοδος, ἐξελέξαντο διὰ ψηφοφορίας τὰς Α. Α. Ε. Ε. Ἀλέξ. Παντζίρη βέην, Κωνσταντῖνον Καραθεοδωρῆν ἐφέντην, Βασίλειον Δεσίρην, δικηγόρον, καὶ Γ. Νούλην, ἱατρόν.

— Ἐπαρχία Κυζίκου. — Ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Κυζίκου Κωνσταντῖνος καὶ διὰ γραμμάτων ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν χειροτονίαν τοῦ βοηθοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ ἁγίου Τρωάδος Τιμοθέου ἐπισυνάψας ἅμα καὶ τὴν νενομισμένην αὐτοῦ ὁμολογίαν.

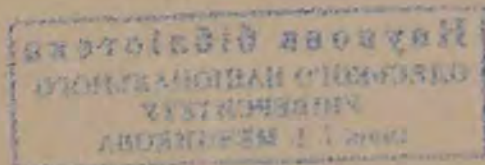
— Πατριαρχικαὶ προσήσεις. — Ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος Χρυσόστομος διηρμήνευσε τὰς συγχαρητήριους προσήσεις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τῇ Α. Ε. τῷ Ἀλεξάνδρῳ Παντζίρῃ βέῃ, βοηθῷ διευθυντῇ τῆς Αυτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς, ἐπὶ τῇ ἐσχάτῳ ὑπὸ τῆς Σ. Αυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως γενομένη αὐτῷ ἀπονομῇ τοῦ παρασήμου Ὁσμανιᾶς Ἀ' τάξεως, καὶ τῷ ἐριτίμῳ ὁμογενεῖ τραπεζίτῃ καὶ ἐθνικῷ εὐεργέτῃ Παύλῳ Στεφάνοβιχ Σκυλίτῃ ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ εἰς βασιλεύουσιν ἐπανόδῳ αὐτοῦ.

Ὁμοίως αἱ πατριαρχικαὶ προσήσεις διεβιβάσθησαν καὶ τῇ Α. Ε. τῷ Ἀνδρέᾳ Κοπάσῃ, μέλῃ τοῦ Συμβουλίου τοῦ κράτους.

— Συγχαρητήριοι ἐπιστολαὶ ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει τοῦ Πατριάρχου. — Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βολοκολάμης, βικάριος τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Μόσχας καὶ πρύτανης τῆς Ἀναδημείας Μόσχας Ἀρσένιος, ὡς καὶ ὁ ἐπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Παρθένος διὰ θερμῶν συγχαρητηρίων γραμμάτων, ἀναγνωσθέντων ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης, συνεχάρησαν τῇ Α. Θ. Π. τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Ἰωακείμ τῷ Γ' ἐπὶ τῇ τῷ δευτέρῳ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀναρρήσει αὐτοῦ.

Τοῖς ἀνωτέρω θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις τοῖς οὕτω διαπυρον σεβασμὸν πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπιδειχθέντες ἐγένετο ἡ προσήκουσα ἀπάντησις.

— Ἐπισκέψεις. — Τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ἐπισκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην αἱ Α. Α. Ε. Ε. ὁ ἀρχὼν Μ. Λογοθέτης Σταυράκης βέης Ἀριστάρχης καὶ ὁ ἀρχιτέκτων τῶν ἀνακτόρων Βασιλάκης ἐφέντης Ἰωαννίδης.

Ὡσαύτως προχθὲς ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμένικον Πατριάρχην αἱ ΑΑ. ΕΕ. ὁ Ἀλέξ. Παντζήρης βέης καὶ ὁ Β. Σαρακιώτης βέης, τῇ Δευτέρᾳ δὲ ὁ ἐρίτιμος ὁμογενὴς τραπεζίτης Εὐγενίδης.

— Ἀπονομή ἐκκλησιαστικῶν ὀφρικών. — Λίαν εὐφροσύνως ἀναγράφομεν ὅτι, προτάσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμένικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ', ὁμοθυμῶν δὲ ἐγκρίσει τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἀπεγερμίσθη τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὀφρικὸν τοῦ Μεγάλου Ἱερομνηματογράφου τῷ ἐν Πετροπόλει διαπρεπεῖ ὁμογενεῖ βυζαντινολόγῳ καὶ φερεπονωτάτῳ μεσαιωνοδίφῳ ἐλλογιμῷ Ἀθανασίῳ Παπαδοπούλῳ Κεραμεῖ διὰ τὰς πολλὰς καὶ πολυτιμότητας περὶ τὴν μεσέλικα ἐθνικὴν ἱστορίαν συγγραφὰς καὶ ἰδίᾳ τὰς πρωτοτύπους ἐκκλησιαστικάς.

Ἡ ἐκ μέρους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας δικαία αὐτῇ ἡθικὴ ἀμοιβὴ τῶν πολυετῶν καὶ ἀτρώτων τοῦ λογίου ἀνδρὸς πόνων ἀποτελεῖ περίτρυπον ἐκτίμησιν τῆς ζηλωτῆς φερεπονίας [καὶ τῶν ἐμβριθῶν αὐτοῦ μελετῶν, δι' ὧν ἀπὸ πολλοῦ τοῦ χρόνου τὸ μὲν ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα εὐφημότατα ἐγνώρισε τῷ ἐν Εὐρώπῃ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ, τὸ δὲ ἐλληνικὸν ἐν γένει ἐπαξίως ἐτίμησεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, συμβολὴν σπουδαιότατην ἐν τῇ μεσαιωνικῇ ἱστορίᾳ καταθέμενος.

— Ἰωακείμιον Παρθεναγωγέον. — Ἡ ἐφορεία τοῦ ἐθνικοῦ Ἰωακείμιου Παρθεναγωγείου εἶχε διορίσει ἐσχάτως διευθύντριαν αὐτοῦ τὴν τέως ὑποδιευθύντριαν δεξιῶς πάνυ διευθύνουσαν αὐτὸ ἐλλόγιμον δεσποινίδα Ἰουστίνην Λαγουδάκη. Ὁ διορισμὸς οὗτος ὑποβληθεὶς εἴτιχε τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου. Ὡσαύτως τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν παρίστησιν τοῦ τέως ταμίου τοῦ παιδευτηρίου ἐξοχ. Ἀβραάμ Βαπορίδου ἐφέντη, διώρισεν εἰς ἀντικατάστασιν τὴν κ. Ἀλεξάνδρον Σινιόσγλουν.

— Ἰ. Π. α. — Ὁ ἐρίτιμος ὁμογενὴς τραπεζίτης Λεωνίδας Ζαρίφης ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμένικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' παρέθετο τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν τῇ ἐν Θεραπείᾳ θερέτρῳ αὐτοῦ γεῦμα τιμητικόν, οὗ μετέσχον αἱ ΑΑ. ΣΣ. οἱ μητροπολίται Δέρκων καὶ Προύσης καὶ ἄλλοι ἐγκρίτοι ὁμογενεῖς.

— Μητροπολίτης Μελενίκου. — Ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μελενίκου Ἰωακείμ διὰ γράμματος ἡγγεῖλεν ὅτι αἰσίως ἀφίκετο εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ καὶ ἐγκραδίου εἴτυχεν ὑποδοχῆς παρὰ τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἐν τε Δεμιρσαρίῳ, τμήματι τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἐν Μελενίκῳ.

— Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας. — Ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Ἀλέξανδρος αἰτησάμενος ἄδειαν τῆς Ἐκκλησίας ἵνα ἔλθῃ εἰς βασιλεύουσαν πρὸς περίθαλψιν τῆς πασχούσης υἱείας αὐτοῦ, εἴτιχε τοιαύτης τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ.

— Ἀφίξεις. — Ἀφίκετο εἰς βασιλεύουσαν τυχὼν προηγουμένως τῆς ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐγράψαμεν, ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Ἀγκύρας Νικόλαος.

— Γέρας Λαμνιδέ. — Τοῦ κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτος Σουλτάν Ἀβδούλ Χαμήτ τοῦ Β' ἰδρυθέντος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας γέρατος εἴτυχον ἐν τῇ ὁθωμανικῇ γλώσσῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μετὰ προηγηθείσας αὐστηρὰς ἐξετάσεις ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς οἱ ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀριστοτέλης Νικολαΐδης τοῦ δεκαπενταλίου καὶ Δημήτριος Χρηστίδης τοῦ δεκαλίου, τοῦ Χαριλάου Φιλιππίδου ἀξιοθέντος πολλῶν ἐπαίνων.

Ἐπίσης πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν μέλλουσι νὰ ἐξετασθῶσι καὶ οἱ τελειόφοιτοι τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐξ ὧν οἱ ἀριστεύοντες θὰ λάβωσι τὸ γέρας τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπετείου τῆς ἀναρρήσεως τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου παρὰ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμένικοῦ Πατριάρχου.

— Πατριαρχικὸν Ἀρχιεπισκοπικόν. — Ἐξακριβωθέντος ὅτι κωδῆς τις ἀνήκων εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν τῶν ἡμετέρων Πατριαρχείων ἦν ἀπὸ πολλοῦ καταθεθεὶς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, μετὰ συνεννόησιν μεταξὺ τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἡμετέρων Πατριαρχείων, ἡδὴ ἐπιτευχθεῖσαν, ἐνεκρίθη, ὅπως ὁ εἰρημένος κωδῆς ἐπιστραφῇ εἰς τὸ οἰκετὸν μέρος, ἀντίγραφον δ' αὐτοῦ πιστὸν κατατεθῇ καὶ ἐν τῇ ἐνταῦθα βιβλιοθήκῃ τοῦ Παναγίου Τάφου.

ΟΙΚΟΤΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Καλεῖται ἡ Δουκία Ἐπαμεινώνδα Νεστορίδου, ὑπήκοος Ὀθωμανῇ, τὸ γένος Ἰωάννου Μοσχόβελι, Ἕλληνας ὑπηκόου, τέως μὲν κάτοικος Ἀλτίν Παχάλ Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ὑπ' ἀριθμ. 14, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊστὶ πρὸ μεσημβρίας μετὰ τὴν παρέλευσιν 31 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως ἐμφανισθῇ πρὸ τοῦ Πνευματικοῦ τῶν Πατριαρχείων Δικαστηρίου, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου, ὡς ἐναγομένη ἐπὶ διαζεύξει ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἐπαμεινώνδα Λεωνίδα Νεστορίδου, ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, κατόικου Κωνσταντινουπόλεως, προσωρινῶς διαμένοντος καὶ τὸν ἐμπορικὸν πράκτορα ἐπαγγελλομένου ἐν Ἀκ Σερράϊ τῆς ἐπαρχίας Ἰκονίου. Προσεπιδηλοῦται δ' αὐτῇ ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὀριζομένην δικάσιμον, ἡ κατ' αὐτῆς περὶ διαζυγίου ἀγωγὴ ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα τρίς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», «Κωνσταντινουπόλεως» καὶ «Moniteur Oriental».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 11 Ἰουλίου 1901.

Ὁ Πρόεδρος

† Κορυδαῖος ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Διάκ. Ἀνθίμος Π. Ὁρφανίδης

— Ἱ. Ε. Μεσολῳγᾶ. «Συμβολικὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας». — Τόμος δεύτερος, τεῦχος πρῶτον. — Ἐν Ἀθήναις, 1901· σελ. 288, τιμᾶται δραχμ. 5.

— Γερμανοῦ Βασιλέα. Μ. ἀρχιεπισκόπου τοῦ Α. καὶ Π. Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων: Ἐξήγησις τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. — Ἐν Ἱεροσολύμοις, 1901.

Περὶ ἐκτέρου τῶν βιβλίων τούτων ἡ σύνταξις τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» θὰ γράψῃ ἐκτενέστερον ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.